

PRAKSISOVERSIGT · INSOLVENSRET

Praksisoversigt over personlig konkurs (konkurs af fysiske personer)

Insolvensbetingelsen, boets afgrænsning over for personen og den fortsatte hæftelse efter § 156

Version 2 · Opdateret 22. jul. 2026 · 45 afgørelser · 2002-2026

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Konkurs af en fysisk person – en privatperson eller en personligt drevet erhvervsdrivende – adskiller sig grundlæggende fra selskabskonkursen ved, at skyldneren overlever sit konkursbo. Hvor kapitalselskabet opløses, står privatpersonen tilbage efter boets slutning og hæfter efter [konkurslovens § 156](#) fortsat for hele den del af gælden, der ikke blev dækket ved udlodning. Praksis fra Højesteret, landsretterne, skifteretterne og en række nævn viser derfor et gennemgående mønster: konkursen bruges over for fysiske personer først og fremmest som et redskab til at afdække og omstøde dispositioner, mens den varige gældslettelse må søges gennem gældssanering – og de to instituttyper hviler på hvert sit insolvensbegreb.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Insolvens efter konkurslovens § 17, stk. 2 er en likviditetsprøve, ikke en balanceprøve: afgørende er, om skyldneren kan opfylde sine forpligtelser efterhånden som de forfalder, og om betalingsudygtigheden blot er forbigående.
- 02** Formodningerne i § 18 – herunder skyldnerens egen erkendelse af insolvens – er alene almindelige formodninger, der kan afkræftes; de erstatter ikke den konkrete vurdering efter § 17, stk. 2.
- 03** Ved en fordringshavers konkursbegæring mod en fysisk person skal kreditor forinden foretage rimelige og nødvendige undersøgelser af, om fordringen er uomtvistet, om der er retlig interesse, og om skyldneren er insolvent – Advokatnævnet har givet bøde for at true med personlig konkurs uden dette grundlag.
- 04** Retlig interesse er den praktisk afgørende hurdle: udsigten til omstødelige dispositioner over til ægtefælle eller nærtstående kan i sig selv begrunde kreditors retlige interesse i konkursbehandling af en privatperson.
- 05** Ønsket om at opnå gældssanering er ikke i sig selv en retlig interesse, der kan bære skyldnerens egen konkursbegæring, når boet ikke rummer udsigt til fordeling eller omstødelse.
- 06** Skifteretten kan efter § 26, stk. 1 fratage skyldneren rådigheden allerede før dekret – og efter Højesterets praksis kan det ske uden forudgående underretning, når hensynet til kreditorernes dækning taler for det.

- 07** Efter § 27, stk. 2, nr. 1 kan skifteretten lade statskassen indestå for boomkostningerne, når særlige hensyn til skyldneren eller en fordringshaver taler for det; ellers sluttes boet uden dækning efter § 143.
- 08** Konkursmassen omfatter efter § 32 formuen ved dekretet og hvad der siden tilfalder skyldneren, mens § 33 holder skyldnerens indtægter ved egen virksomhed og arbejde under konkursen uden for massen.
- 09** Udlægssfrie aktiver – transgsbeneficiet efter retsplejelovens §§ 509-516 – indgår efter § 36 kun i massen, når det særligt er bestemt; transgsbeneficiet gælder dermed fuldt ud også i konkurs.
- 10** Oplysnings- og mødepligten efter § 100 og personkredsen i § 105, stk. 1 er funktionelt bestemt: det afgørende er, om den pågældende faktisk har varetaget direktørlignende opgaver, ikke om vedkommende er registreret.
- 11** Kurator kan efter § 112, stk. 1 sættes i besiddelse af boets materiale – også når det ligger i digitale aktiver som e-mailkonti hos en udenlandsk tjenesteudbyder.
- 12** Personlige indgreb mod fallenten – udrejseforbud og pasinddragelse efter § 101 samt postspærring efter § 104 a – skal være proportionale og kan ophæves, når betingelserne ikke længere er opfyldt.
- 13** Konkurslovens § 156 er ubetinget: fordringshaveren beholder sin ret mod skyldneren for den udækkede del, og kravet kan efter boets slutning forfølges ved nye udlæg, indtil det er forældet.
- 14** Gældssaneringens insolvensbegreb i § 197, stk. 1 er strengere og fremadrettet – ingen udsigt inden for de nærmeste år – og kræver tillige udsigt til en varig forbedring af skyldnerens økonomiske forhold.
- 15** Uafklarede forhold, der skyldes konkursen, spærrer efter § 197 a ikke for gældssanering, men kendelse kan tidligst afsiges, når kurator har afgivet endelig indstilling efter § 202, stk. 3, jf. § 216 a, stk. 1.
- 16** Efter § 230, stk. 1 har fordringshaverne krav på dividende i konkursboet uden hensyn til en gældssaneringskendelse, og en senere ny konkurs genopliver efter stk. 2 kravene uden hensyn til den skete nedskrivning.

Den personlige konkurs som selvstændig figur – hvad der adskiller den fra selskabskonkursen

§ 1

Konkurslovens regler er fælles for fysiske og juridiske personer, men en række bestemmelser giver kun mening – eller får en helt anden betydning – når skyldneren er et menneske. Det gælder § 33 om skyldnerens indtægter ved egen virksomhed under konkursen, § 36 om udlægssfrie aktiver, § 37 om skyldnerens boliglejemål, § 101 om udrejseforbud og pasinddragelse – og frem for alt § 156, hvorefter fordringshaveren beholder sin ret mod skyldneren for den udækkede del af fordringen.

Forskellen slår igennem allerede ved boets slutning. Har et aktie- eller anpartsselskab været under konkurs, giver skifteretten efter § 155, stk. 2 meddelelse til Erhvervsstyrelsen, og selskabet ophører. Den fysiske person står derimod tilbage – med sin gæld i behold. Allerede i 1956 blev skifteretterne pålagt inden tre dage at underrette skattevæsenet i skyldnerens bopælskommune, når "en persons bo tages under konkursbehandling", jf. [cirkulære](#)

om meddelelse af dødsfald og konkurs til folkeregister og skattevæsen – netop fordi personen fortsat er et skattesubjekt efter konkursen.

De fysiske personers konkurser er i praksis små. Skifteretten i Hjørring afsagde således i **SKS-532/2012-HJO** konkursdekret over en VVS-installatør, hvis samlede aktiver var en firmabil til 25.000-30.000 kr., værktøj for ca. 5.000 kr. og en udlejningsejendom uden friværdi; skifteretten udpegede kurator efter [§ 107](#), etablerede postspærring efter [§ 104 a, stk. 1](#) og fritog kurator for sikkerhedsstilling – jf. **SKS-532/2012-HJO**. Den type bo giver typisk hverken dividende eller reel gældslettelse, og det er baggrunden for, at spørgsmålet om **retlig interesse** fylder så meget i praksis.

Retsgrundlaget hviler på **Betænkning nr. 606/1971 om konkurs og tvangsakkord**, der som beskrevet i de almindelige bemærkninger til [forslaget til konkurslov af 3. marts 1977](#) blev afgivet af et nordisk samarbejdende udvalg og lagt til grund for den gældende lov. Betænkningen citeres fortsat direkte af Højesteret, jf. afsnittet om skyldnerens pligter nedenfor.

LOV

[Konkursloven § 33](#)[Konkursloven § 36](#)[Konkursloven § 37, stk. 1](#)[Konkursloven § 101](#)[Konkursloven § 104a, stk. 1](#)[Konkursloven § 155, stk. 2](#)[Konkursloven § 156](#)

PRAKSIS Byretten · Konkursbehandling og Udpegning af Kurator

24.09.2012

Insolvensbetingelsen i § 17, stk. 2 – likviditetsprøven og de § 2 forbigående vanskeligheder

Efter [konkurslovens § 17, stk. 1](#) skal en insolvent skyldners bo tages under konkursbehandling, når det begæres af skyldneren eller en fordringshaver. Insolvensbegrebet defineres i [§ 17, stk. 2](#):

En skyldner er insolvent, hvis han ikke kan opfylde sine forpligtelser, efterhånden som de forfalder, medmindre betalingsudygtigheden må antages blot at være forbigående.

Det er altså en **likviditetsprøve**, ikke en balanceprøve. En positiv formueopgørelse udelukker ikke insolvens, hvis skyldneren de facto ikke kan betale; omvendt er en negativ egenkapital ikke i sig selv nok, hvis forpligtelserne fortsat honoreres, eller vanskelighederne er forbigående. Bevisbyrden for insolvensen påhviler den, der begærer konkursen.

Domstolene foretager en samlet, konkret vurdering. Vestre Landsret lagde i **BS-647/2014-VLR** vægt på skyldnerens forhold på fuldbyrdelsestidspunktet ved bedømmelsen af insolvens efter [§ 17, stk. 2](#) i en omstødelsessag om en gaveoverdragelse af fast ejendom, og tilsvarende blev insolvensspørgsmålet afgjort konkret i **BS-706/2008-OLR**, hvor Østre Landsret ændrede byrettens dom og frifandt for omstødelse. Retten i Holstebro nåede i **BS-766/2012-HOL** det modsatte resultat og omstødte en gaveoverdragelse af fast ejendom fra en insolvent fysisk person.

Insolvensbedømmelsen forudsætter desuden, at **fordringen selv er tilstrækkelig klar**. Højesteret fandt i **Sag 48/2015**, at et krav på sagsomkostninger i en afvist og genanlagt sag manglede den fornødne klarhed til, at der kunne afsiges konkursdekret efter [§ 17, stk. 1](#). Omvendt er en verserende anke eller et påberåbt modkrav ikke uden videre til hinder for dekret; Sø- og Handelsrettens skifteret afsagde i **K-839/11-B** konkursdekret på grundlag af SKATs krav trods skyldnerens indsigelser om modkrav og anke.

LOV [Konkursloven § 17, stk. 1, 2](#)

PRAKSIS	Højesteret · Krav på sagsomkostninger i en afvist og genanlagt sag manglede fornøden klarhed til afsigelse af konkursdekret	16.07.2015
	Landsretten · Omstødelse af gaveoverdragelse - Insolvensvurdering på fuldbyrdelsestidspunktet	15.09.2015
	Landsretten · Frifindelse for omstødelse af ejendomsoverdragelse - Østre Landsret ændrer byretsdom	13.10.2009
	Sø- og Handelsretten · Konkursdekret afsagt på baggrund af SKATs krav trods skyldners indsigelser om modkrav og anke	01.01.2011
	Byretten · Omstødelse af gaveoverdragelse af fast ejendom grundet insolvens	11.03.2014

§ 3 Formodningerne i § 18 og skyldnerens egen begæring

[Konkurslovens § 18](#) opstiller fire situationer, hvor "insolvens antages i almindelighed at foreligge":

Nr.	Formodningsgrundlag
1	Skyldneren erkender at være insolvent
2	Skyldneren er eller har inden for de seneste 3 uger været under rekonstruktionsbehandling
3	Skyldneren har standset sine betalinger
4	Forgæves udlæg inden for de sidste tre måneder før skifterettens modtagelse af konkursbegæringen

Ordvalget "i almindelighed" er afgørende: der er tale om **almindelige formodninger**, ikke om uafkræftelige præsumptioner. Når en fysisk person selv indgiver konkursbegæring og i den forbindelse erkender sin insolvens, skaber det en formodning efter [§ 18, nr. 1](#), men skifteretten skal fortsat foretage den selvstændige prøvelse efter [§ 17, stk. 2](#). Skyldneren skal efter [§ 22, stk. 1](#) vedlægge sin egen begæring en opgørelse over aktiver og passiver og en fordringshaverliste, og skifteretten indkalder efter [§ 22, stk. 2](#) skyldneren til møde; udebliver skyldneren, bortfalder begæringen efter [§ 22, stk. 3](#).

I praksis ses skyldnerens erkendelse ofte kombineret med skifterettens egen konstatering. I [SKS-532/2012-HJO](#) mødte debitor personligt og erkendte, at konkursbetingelserne var opfyldt, hvorefter skifteretten "foretog en konkret vurdering af debtors økonomiske situation" og konstaterede, at forudsætningerne for dekret var til stede.

Formodningen i [§ 18, nr. 1](#) kan også optræde som et **bevismiddel over for kreditorbegæringen**. Vestre Landsret lagde i [BS-1225/2011-VLR](#) vægt på, at skyldneren havde erkendt insolvens, og hjemviste sagen til fortsat behandling i skifteretten. Vestre Landsret har omvendt i [BS-149/2014-VLR](#) og i [BS-1521/2017-VLR](#) stadfæstet skifterettens afvisning af konkursbegæring, hvor betingelserne ikke var opfyldt.

LOV [Konkursloven § 17, stk. 2](#) [Konkursloven § 18](#) [Konkursloven § 22, stk. 1-3](#)

PRAKSIS	Landsretten · Landsrettens stadfæstelse af afvisning af konkursbegæring	25.01.2018
	Landsretten · Landsretten hjemviser konkurssag efter nægtelse af fremme i skifteretten	06.06.2011
	Byretten · Konkursbehandling og Udpægning af Kurator	24.09.2012

§ 4 Retlig interesse – den praktisk afgørende hurdle ved konkurs af privatpersoner

Ved siden af insolvenskravet stiller praksis et krav om, at rekvirenten har **retlig interesse** i konkursbehandlingen. Kravet rammer begge veje.

Kreditorens interesse. Når privatpersonen ingen aktiver har, er kreditorens interesse typisk knyttet til udsigten til omstødelse. Højesteret fastslog i [Sag 58/2019](#), at en bank havde den fornødne retlige interesse i konkurs af en privatperson, der kort efter at bankens krav var endeligt fastslået havde overdraget sin andel af ægtefællernes fælles ejendom til ægtefællen uden at blive frigjort for realkreditgælden:

Højesteret finder på den baggrund og på baggrund af husstandens størrelse og parternes indtægtsforhold, at det ikke kan udelukkes, at der kan foreligge omstødelige dispositioner, og at Jutlander Bank derfor har den fornødne retlige interesse i, at der gennemføres en konkursbehandling.

Sagen blev hjemvist til skifteretten med henblik på afsigelse af konkursdekret. Samme linje følger Vestre Landsret i [BS-41/2018-VLR](#), hvor muligheden for omstødelse af en ejendomsoverdragelse begrundede kreditors retlige interesse, jf. [§ 18, stk. 1](#) og [§ 64, stk. 1](#). Omvendt er konkursbegæring afvist, hvor der ikke forelå en væsentlig kreditorinteresse – se [SKS-4347/2018-SHR](#) og [SKS-21395/2017-ARH](#), begge med henvisning til [§ 17, stk. 2](#). Og i [BS-2914/2011-VLR](#) ophævede Vestre Landsret et allerede afsagt konkursdekret, fordi omstødelighedskravet kunne behandles på anden vis.

Skyldnerens egen interesse. Skifteretten i Horsens afviste i [SKS-701/2010-HRS](#) en privatpersons egen konkursbegæring efter [§ 22](#). Skyldneren havde alene 30.000 kr. kontant, og hans motiv var udelukkende at kunne opnå gældssanering i tilknytning til konkursen:

Efter de fremkomne oplysninger om skyldnerens aktiver består de alene af en kontantbeholdning på 30.000,- kr. Der er ikke oplysninger om dispositioner, der gennem omstødelse kan bringe aktiver til veje. Skyldnerens interesse i en konkursbehandling af sit bo er alene muligheden for at opnå gældssanering i tilknytning til konkurs. Skyldneren findes herefter ikke at have nogen retlig interesse i konkurs.

Afgørelsen illustrerer en central pointe for hele området: **konkurs er ikke vejen til gældslettelse for en privatperson**. Den vej går gennem gældssaneringsreglerne, jf. afsnittet herom nedenfor.

LOV

[Konkursloven § 17, stk. 2](#)
[Konkursloven § 18](#)
[Konkursloven § 22](#)
[Konkursloven § 64, stk. 1](#)

PRAKSIS	Højesteret · Konkursbegæring og retlig interesse ved mistanke om omstødelige dispositioner til ægtefælle	24.02.2020
	Landsretten · Landsretten hjemviser konkursbegæring: Mulighed for omstødelse af ejendomsoverdragelse begrundet kreditors retlige interesse	21.02.2018
	Landsretten · Afvisning af konkursbegæring og ophævelse af konkursdekret grundet omstødelighedskravs behandling	16.12.2011
	Sø- og Handelsretten · Afvisning af Konkursbegæring grundet Manglende Væsentlig Kreditorinteresse	20.08.2019
	Byretten · Konkursbegæring afvist grundet manglende væsentlig interesse	09.01.2018
	Byretten · Afvisning af Konkursbegæring ved Skifteretten i Horsens	16.11.2010

Kreditors undersøgelsespligt før en personlig konkursbegæring – Advokatnævnets praksis

§ 5

Truslen om personlig konkurs er et hårdt inkassomiddel, og Advokatnævnet har opstillet en klar undersøgelsesstandard for den advokat, der indgiver eller truer med en konkursbegæring mod en fysisk person. Nævnet lagde i [2023-1954](#) til grund, at det er en betingelse for at imødekomme en konkursbegæring, at der ikke er rimelig tvivl om fordringens eksistens, at kreditor har retlig interesse i et konkursdekret, og at debitor er insolvent – og at advokaten derfor forinden skal undersøge, om disse betingelser er opfyldt.

Advokaten havde skrevet til modpartens advokat:

Såfremt din klient er insolvent og måske bliver fristet til at lave 'konefinten' eller lignende manøvre, kan jeg allerede nu varsle, at jeg snarest muligt vil begære din klient personligt konkurs ved Skifteretten i [by 2] og søge fyldestgørelse for kravet i samarbejde med kurator i din klients personlige formue.

Nævnet fandt, at en tingbogsundersøgelse af adkomsten til den ejendom, murermesteren boede og drev virksomhed fra, ikke i sig selv gav den fornødne indsigt i hans økonomiske forhold, og at heller ikke den udeblevne betaling efter påkrav, sagens varighed eller en CVR-undersøgelse kunne bære en konklusion om insolvens. Advokaten blev pålagt en **bøde på 10.000 kr.** for tilsidesættelse af god advokatskik, jf. [retsplejelovens § 126, stk. 1](#) og [§ 147 c, stk. 1](#).

Med tilstrækkelige forudgående undersøgelser går advokaten derimod fri. Nævnet frifandt i [2021-2056](#) og i [2020-4009](#) advokater, der havde foretaget tilstrækkelige solvensundersøgelser inden henholdsvis konkursbegæring og trussel herom.

Mønstret er tydeligt: jo tættere man er på en **privatpersons** økonomi, jo mere konkret dokumentation kræves der, før konkursvåbnet må trækkes.

LOV	Konkursloven § 17, stk. 2	Retsplejeloven § 126, stk. 1	Retsplejeloven § 147c, stk. 1
PRAKSIS	Advokatnævnet · Advokat idømt bøde for at true modparten med konkursbegæring uden at have godtgjort insolvens 30.01.2024 Advokatnævnet · Advokat frifundet for klage over konkursbegæring – tilstrækkelige solvensundersøgelser og risiko for fjernelse af værneting 21.12.2021 Advokatnævnet · Advokat frifundet for trussel om konkursbegæring – tilstrækkelig solvensundersøgelse og lovligt tidspunkt 29.03.2021		

Forkyndelse, indkaldelse efter § 23 og rådighedsfratagelse før dekret efter § 26

§ 6

En fordringshavers konkursbegæring skal efter [§ 23, stk. 1](#) angive de omstændigheder, den støttes på. Skifteretten lader efter [§ 23, stk. 2](#) straks begæringen forkynde for skyldneren og indkalder med mindst aftens varsel til et møde, der så vidt muligt bør afholdes senest tre dage efter modtagelsen. Forkyndelse kan efter [§ 23, stk. 3](#) undlades, hvis skyldneren på anden måde er gjort bekendt med begæringen – en regel, der netop er møntet på den skyldner, der søger at unddrage sig forkyndelse. Udebliver skyldneren uden lovligt forfald, eller undlader han at give fyldestgørende svar, kan skifteretten efter [§ 23, stk. 5](#) tillægge dette bevisvirkning til fordel for fordringshaverens anbringender og i særlige tilfælde bestemme, at skyldneren skal fremstilles af politiet.

Kan afgørelsen om konkurs ikke træffes straks, kan skifteretten efter [§ 26, stk. 1](#) på kreditors anmodning fratage skyldneren rådigheden over ejendele, der kan inddrages under en eventuel konkursbehandling – bl.a. hvis skyldneren udebliver uden lovligt forfald ([nr. 2](#)), må antages at holde sig skjult ([nr. 3](#)), eller der er fare for, at han

vil råde til skade for fordringshaverne (nr. 4). Begrænsningerne kan efter § 26, stk. 2 gøres gældende over for en ondtrøende tredjemand, og rådighedsfratagelsen bortfalder efter § 26, stk. 4, hvis begæringen tilbagekaldes eller ikke tages til følge.

Den ledende afgørelse er Østre Landsrets kendelse i BS-117/2024-OLR. Skattestyrelsen havde den 28. september 2023 forhøjet skyldnerens skattepligtige indkomst for 2012-2018 med godt 11,3 mio. kr. på grundlag af en række overførsler fra udlandet til hans private konti. Første delbetaling af restskatten – knap 3 mio. kr. – forfaldt den 20. december 2023, og da den udeblev trods påkrav og rykkere, indgav Gældsstyrelsen konkursbegæring den 2. januar 2024. Skifteretten i Helsingør frtog ved kendelse af 26. januar 2024 skyldneren rådigheden over fire bankkonti, et aktiedepot, en nærmere angiven aktiepost og en fast ejendom, jf. § 26, stk. 1, sammenholdt med princippet i retsplejelovens § 493, stk. 2. At skyldneren dagen efter påkravet havde påklaget skatteafgørelsen til Skatteankestyrelsen og søgt henstand, ændrede ikke herved.

Højesteret fulgte samme linje ved kendelse af 19. november 2025 i BS-36205/2024-HJR og stadfæstede i en sag om omfattende skattegæld en rådighedsfratagelse, der var truffet uden forudgående underretning af skyldneren. Afgørelsen bygger på § 26, stk. 1 sammenholdt med § 23, stk. 2 og 3 og § 29 samt retsplejelovens § 493, stk. 2, hvorefter underretning kan undlades, når retten finder det ubetænkeligt, eller når muligheden for at opnå dækning ellers vil blive væsentligt forringet.

Retsvirkningen af selve dekretet fremgår af § 29: skyldneren mister retten til at overdrage eller opgive sine ejendele, modtage betaling, stifte forpligtelser eller i øvrigt råde over sin formue med virkning for boet.

LOV

Konkursloven § 23, stk. 1-5

Konkursloven § 26, stk. 1-4

Konkursloven § 29

Retsplejeloven § 493, stk. 2

PRAKSIS

Højesteret · Højesterets stadfæstelse af rådighedsfratagelse uden forudgående underretning i sag om omfattende skattegæld 19.11.2025

Landsretten · Kære af Kendelse om Rådighedsfratagelse af Aktiver Før Konkursdekret 06.03.2024

Sikkerhedsstillelse for boomkostningerne (§ 27) og boets slutning uden midler (§ 143)

Afsigelse af konkursdekret er efter § 27, stk. 1 betinget af, at rekvirenten stiller sikkerhed for omkostningerne ved boets behandling. Har flere begæret konkursen, hæfter de solidarisk og indbyrdes lige, og en fordringshaver, der har stillet sikkerhed, hæfter efter § 27, stk. 5 ikke ud over sikkerhedsstillelsen.

For den personlige konkurs er undtagelsen i § 27, stk. 2, nr. 1 central: skifteretten kan fritage for sikkerhedsstillelse, således at statskassen indestår for omkostningerne ved konkursbehandlingen, hvis særlige hensyn til en fordringshaver eller skyldneren taler for det. Bestemmelsen giver skifteretten mulighed for at gennemføre en konkursbehandling, som en fysisk person har behov for – typisk med henblik på en efterfølgende gældssanering – uden at nogen kreditor vil finansiere den. (Undtagelsen i nr. 2 om tvangsopløsning angår derimod kun selskaber.)

Sikkerhedsstillelsens praktiske betydning viser sig i skifteretternes procesledelse. Skifteretten i Odense forlængede i SKS-70/2009-ODE fristen for rekvirentens sikkerhedsstillelse på 30.000 kr. til 10 dage efter Østre Landsrets afgørelse i en verserende kæresag, jf. § 27 – så rekvirenten ikke skulle binde midler, mens grundlaget for begæringen var under prøvelse i højere instans.

kontiene, som banken overførte til kurators klientkonto. Skyldneren gjorde gældende, at beløbene var omfattet af § 33 og derfor ikke skulle i massen, mens banken påberåbte sig § 32. Nævnet afgjorde, at det påhvilede **kurator – ikke banken** – at tage stilling til, om beløbene skulle indgå i boet, og at skyldneren burde have rejst kravet direkte over for konkursboet under bobehandlingen; kravet mod banken var i øvrigt forældet.

Højesteret har i [Sag 106/2020](#) trukket grænserne for skifterettens indgriben i kurators dispositioner efter § 127 i en sag, der efter afgørelsens henvisninger angik samspillet mellem § 29, § 32 og § 36 sammenholdt med [retsplejelovens § 514, stk. 1](#). Og Skifteretten i Svendborg tog i [SKS-1667/2012-SVE](#) stilling til samspillet mellem boudlæg og et konkursbo ved skyldnerens død under henvisning til § 32, § 36, § 38 og [retsplejelovens § 513, stk. 1](#).

En særlig personlig dimension er dispositioner mellem ægtefæller. Østre Landsret fastslog i [BS-1334/2007-OLR](#), at friværdien på 23.000 kr. fra fallentens bil, der indgik i ægtefællens bilkøb, udgjorde en ikke sædvanlig gave mellem ægtefæller, som uden ægtepagt var ugyldig og kunne kræves indbetalt til konkursboet – mens den kontante udbetaling ved ægtefællens ejendomskøb ikke indeholdt noget gavemoment.

LOV

Konkursloven § 32

Konkursloven § 33

Konkursloven § 34, stk. 1

Konkursloven § 36

Konkursloven § 37, stk. 1

Retsplejeloven § 509, stk. 1, 4

PRAKSIS	Højesteret · Grænser for skifterettens indgriben i kurators dispositioner jf. konkurslovens § 127	26.03.2021
	Landsretten · Omstødelse af gaver mellem ægtefæller ved konkurs: Ugyldighed af bilfinansiering uden ægtepagt	22.08.2008
	Byretten · Kendelse om boudlæg og konkursboers forhold ved dødsfald	21.10.2013
	Det finansielle ankenævn · Indsigelse mod bankens udbetaling af midler til kurator efter konkursdekret	18.04.2024

§ 9 Skyldnerens oplysnings- og mødepligt, personkredsen i § 105 og kurators adgang til materiale

Skyldneren skal efter § 100 meddele skifteretten og bostyret alle fornødne oplysninger til behandling af boet og efter tilsigelse møde for skifteretten og ved registreringen af boets aktiver. Er skyldneren et selskab, udstrækkes pligten ved § 105, stk. 1 til direktion, bestyrelse, likvidator, revisor og tidligere indehavere af disse hverv – og skifteretten kan efter § 105, stk. 2 bestemme, at reglerne også skal anvendes på selskabets nærtstående.

Højesteret gav ved kendelse af 5. februar 2025 i [BS-14920/2024-HJR](#) personkredsen i § 105, stk. 1 en **funktionel** afgrænsning. Sø- og Handelsrettens skifteret og Østre Landsret havde afvist kurators begæring om spejling af en mobiltelefon, fordi den pågældende aldrig havde været registreret som direktør. Højesteret ændrede dette:

Efter ordlyden af konkurslovens § 105, stk. 1, og forarbejderne til bestemmelsen finder Højesteret, at det ikke er en betingelse for, at en person er omfattet af bestemmelsens personkreds, at den pågældende er eller har været registreret som medlem af direktionen (eller bestyrelsen). Det er tilstrækkeligt, at den pågældende har varetaget opgaver, som sædvanligvis påhviler en direktør (eller bestyrelsen).

Højesteret lagde direkte **Betænkning nr. 606/1971 om konkurs og tvangsakkord** til grund, hvorefter det afgørende ikke er den valgte betegnelse, men "om de har varetaget de opgaver, som sædvanlig påhviler en direktion eller en bestyrelse". Sagen blev hjemvist, så kurator kunne sættes i besiddelse af boets materiale i tre

e-mailkonti, jf. § 112, stk. 1, 2. pkt., jf. stk. 2. Afgørelsen er central også for personlige konkurser, fordi den lukker for den stråmandskonstruktion, hvor en fysisk person driver virksomhed gennem et selskab uden selv at være registreret.

Rækkevidden af § 112, stk. 1 er siden udstrakt til rene digitale aktiver. I BS-33378/2025-HJR fastslog Højesteret, at Google Ireland skulle give kurator adgang til konkursboets Gmail-konti, idet konkurslovens § 112 også omfatter digitale aktiver; afgørelsen inddrager tillige § 104 a, stk. 1, § 110 og retsplejelovens § 299, stk. 1.

De personlige indgreb mod fallenten skal derimod være proportionale. Efter § 101, stk. 1 må skyldneren ikke uden skifterettens tilladelse forlade landet, og efter stk. 2 kan skifteretten tage hans pas i forvaring, hvis der er grund til at frygte, at han uberettiget vil forlade landet. Skifteretten i Hjørring opretholdt i SKS-611/2016-HJO en pasinddragelse over for en fallent, der aktivt forsøgte at blande sig i overdragelsen af boets aktier:

Af de grunde, der er nævnt i skifterettens tidligere kendelser om pasinddragelse, og da Sagsøgte fortsat forsøger at involvere sig i overdragelsen af boets aktiver, finder skifteretten, at betingelserne i konkurslovens § 101, stk. 2, fortsat er opfyldt. Inddragelsen af passet anses ikke for uproportional eller i strid med den europæiske menneskerettighedskonvention.

Omvendt ophævede Vestre Landsret i BS-302/2019-VLR en skifterets beslutning om pasinddragelse efter § 101 – proportionalitetskravet er reelt.

Postspærring efter § 104 a, stk. 1 er derimod ikke automatisk over for en fysisk person: mens forsendelser til en juridisk person **altid** skal udleveres til kurator, kræver spærring over for en person, at det anses for at være af betydning for boets behandling, og afgørelsen træffes efter § 104 a, stk. 2 i et retsmøde, hvor skyldneren skal tilsiges og have lejlighed til at udtale sig. Østre Landsret stadfæstede i BS-596/2018-OLR skifterettens afvisning af at afsætte kurator, efter at en fallent havde klaget over, at kurators kontor ikke ville udlevere hendes private post med et kreditkort forud for en af kurator godkendt udlandsrejse.

LOV	Konkursloven § 100	Konkursloven § 101, stk. 1, 2	Konkursloven § 104a, stk. 1, 2
	Konkursloven § 105, stk. 1, 2	Konkursloven § 110	Konkursloven § 112, stk. 1, 2
PRAKSIS	Højesteret · Højesteret: Google Ireland skal give kurator adgang til konkursboets Gmail-konti – konkurslovens § 112 gælder for digitale aktiver Højesteret · Højesteret hjemviser sag om spejling af mobiltelefon i konkursbo, da reel ledelse er omfattet af oplysningspligt Landsretten · Landsretten ophæver skifterettens beslutning om pasinddragelse efter konkurs Landsretten · Kære af skifterettens afgørelse om kurators fortsættelse Byretten · Kendelse om fortsat pasinddragelse og afvisning af klager over kurator i konkursbo		
			10.04.2026 05.02.2025 16.07.2019 16.05.2018 11.06.2019

§ 10 § 156 – skyldneren overlever konkursen, og det gør gælden også

Kernebestemmelsen for den personlige konkurs er § 156:

En fordringshaver beholder sin ret mod skyldneren for den del af fordringen, som ikke er dækket gennem udlodning.

Bestemmelsen er et bevidst lovgivningsvalg. Af de paragraf-specifikke forarbejder til [forslaget til konkurslov af 3. marts 1977](#) fremgår, at Justitsministeriet udtrykkeligt havde overvejet at indføre en discharge-ordning efter engelsk og amerikansk forbillede:

Justitsministeriet har overvejet at stille forslag om en bestemmelse, som i lighed med engelsk og amerikansk ret gav skifteretten mulighed for på grundlag af en vurdering af skyldnerens forhold før og efter konkursen at fritage ham for den del af gælden, som ikke er blevet dækket gennem konkursbehandling. [...] På den anden side kan hæftelsen gøre det vanskeligt for en skyldner at komme økonomisk på fode igen efter en konkurs, som måske skyldes konjunkturer eller uforudsete uheld, og skyldneren kan fristes til omgåelsesforsøg, f. eks. ved at begynde en ny virksomhed i sin ægtefælles navn eller i form af et aktieselskab, hvis kapital ikke formelt tilhører ham, men som dog beherskes af ham.

Forarbejderne henviser i stedet til, at "[p]roblemet står i nær sammenhæng med spørgsmålet om indførelse af en almindelig gældsaneringsordning omfattende også lønmodtagere", og at lovforslaget derfor ikke indeholdt nogen bestemmelse om fritagelse. Dermed er den lovgivningsmæssige arbejdsdeling lagt fast: **konkursen fordeler, gældssaneringen eftergiver.**

Praksis anvender § 156 uden forbehold. Det Finansielle Ankenævn fastslog i [123/2002](#) i en sag om to interessenter, hvis virksomhed og personlige boer gik konkurs i 1992, at "[g]ælden bortfaldt ikke ved konkursen, jf. [konkurslovens § 156](#)". Banken kunne derfor i 2001 – ni år efter konkursen og fem år efter boernes afslutning – udtage stævning mod den ene interessent for restgælden. Nævnet begrænsede alene kravet ved forældelsesreglerne: hovedstolen var undergivet den daværende 20-årige frist i [Danske Lov 5-14-4](#), mens renter forældedes efter fem år.

Det er derfor **forældelsen, ikke konkursen**, der sætter grænsen for den fortsatte hæftelse. Nævnet gav i [52/2015](#) banken medhold i, at forældelsen af restgælden efter en konkurs var afbrudt ved løbende årsoversigter til skyldneren. Og en fortsat hæftelse indebærer ikke i sig selv et krav på henstand: i [132/2019](#) fandt nævnet ikke, at banken var forpligtet til at bevilge henstand på lån efter en erhvervsmæssig konkurs.

Efter boets slutning kan kreditorerne følgelig gå i fogedretten igen. Højesteret tog i [BS-47285/2025-HJR](#) stilling til dagbladsforkyndelse og Gældsstyrelsens adgang til at foretage udlæg efter processuelt ophævede forretninger – et billede af den efterfølgende inddrivelsesvirkelighed, som den tidligere fallent møder. Efter [§ 144, stk. 2](#) kan skyldneren dog, hvis han efter boets slutning godtgør, at fordringshaverne er fyldestgjort eller har givet afkald, få skifterettens bevis herfor.

LOV	Konkursloven § 144, stk. 2	Konkursloven § 156	
PRAKSIS	Højesteret · Højesterets kendelse om dagbladsforkyndelse og Gældsstyrelsens adgang til at foretage udlæg efter ophævede forretninger		21.01.2026
	Det finansielle ankenævn · Spørgsmål om bankens pligt til at bevilge henstand på lån efter erhvervsmæssig konkurs		16.09.2019
	Det finansielle ankenævn · Danske Bank fik medhold i sag om forældelse af restgæld efter konkurs grundet løbende årsoversigter		20.08.2015
	Det finansielle ankenævn · Tvist om forældelse og renteberegning på erhvervskredit efter konkursbehandling		02.10.2002

Samspillet med gældssanering – §§ 197, 197 a, 202, stk. 3, 216 a og § 11 230

Fordi § 156 lukker for gældslettelse i konkursen, går vejen videre til gældssaneringsreglerne i konkurslovens afsnit IV. **De to instituttyper hviler på hvert sit insolvensbegreb.** Hvor [§ 17, stk. 2](#) spørger, om skyldneren kan betale, efterhånden som gælden forfalder, kræver [§ 197, stk. 1](#), at skyldneren "ikke er i stand til og inden for de nærmeste år ingen udsigt har til at kunne opfylde sine gældsforpligtelser" – og siden 2022 tillige, at

gældssaneringen "vil føre til en varig forbedring af skyldnerens økonomiske forhold". Kendelse kan efter [§ 197, stk. 6](#) kun afsiges over for **fysiske personer**.

Kravet om varig forbedring blev indført ved **lov nr. 896 af 21. juni 2022 om ændring af konkursloven** (L 181, FT 2021/22), der samtidig gennemførte rekonstruktions- og insolvensdirektivet og indsatte den nye [§ 197 a](#). Bestemmelsen løser et klassisk dilemma for den fysiske person under konkurs: efter [§ 197, stk. 2, nr. 1](#) kan gældssanering i almindelighed ikke gives, når skyldnerens indtægts- og udgiftsforhold er uafklarede – men konkursen skaber i sagens natur uafklarede forhold. Efter [§ 197 a, stk. 1](#) er uafklarede forhold, **der skyldes konkursen**, derfor ikke til hinder for kendelse, når skyldneren, dennes ægtefælle eller samlever eller et selskab, som de tilsammen ejer en væsentlig del af, var under konkursbehandling ved forslagets modtagelse. Undtagelsen gælder dog efter [§ 197 a, stk. 2](#) ikke, hvis gælden i det væsentlige stammer fra erhvervsmæssig virksomhed, og ledelsen i ikke uvæsentligt omfang har tilsidesat sine forpligtelser med hensyn til bogføring, momsafregning, A-skat mv.

Proceduren er koordineret: er skyldneren under konkursbehandling, anmoder skifteretten efter [§ 202, stk. 3](#) kurator om oplysning om, hvorvidt denne er bekendt med omstændigheder, der taler imod gældssanering, og kurator skal afgive erklæringen senest samtidig med redegørelsen efter [§ 125, stk. 2 og 3](#). Kendelse om gældssanering kan efter [§ 216 a, stk. 1](#) tidligst afsiges, når kurator har afgivet endelig indstilling. Afdragene efter [§ 216](#) betales i så fald efter [§ 216 a, stk. 2](#) til skifterettens medhjælper, der udlodder til fordringshaverne, når konkursboet er sluttet – og er skyldneren stadig under konkurs ved afdragsperiodens udløb, indbetales beløbet til konkursboet til udlodning efter [§ 200](#).

De to ordninger holdes økonomisk adskilt af [§ 230](#): er skyldneren under konkursbehandling, når gældssaneringskendelsen afsiges, har fordringshaverne efter [stk. 1](#) krav på dividende i konkursboet **uden hensyn til kendelsen** – nedskrivningen slår altså ikke igennem i boet. Og tages skyldnerens bo senere under konkursbehandling på ny, har de gældssaneringsomfattede fordringshavere efter [stk. 2](#) krav på udlæg i forhold til fordringernes **oprindelige** beløb uden hensyn til nedskrivningen, dog med fradrag af afbetalinger.

Praksis viser forløbet konkret. Skifteretten i Aarhus indledte i [SKS-21138/2010-ARH](#) gældssanering for en skyldner, hvis konkursbo forventedes afsluttet efter [§ 143](#), og vejledte om, at værdien af en privat kapitalpension som udgangspunkt skulle medtages i gældssaneringsforslaget og tilbydes kreditorerne; retten afviste samtidig at udpege konkursboets kurator som medhjælper efter [§ 235](#), da opgaverne reelt ville blive varetaget af ansøgerens egen advokat. Spørgsmålet om kurator som medhjælper i gældssaneringssagen blev tilsvarende prøvet af Vestre Landsret i [BS-2182/2010-VLR](#) under henvisning til [§ 219, stk. 1](#). Se yderligere [SKS-20732/2009-ARH](#) om [§ 197](#) og [§ 231, stk. 2](#).

Nægtelsesgrundene i [§ 197, stk. 2](#) rammer især den tidligere erhvervsdrivende. Sø- og Handelsretten stadfæstede i [G 101/11-D](#) og [G 107/11-D](#) skifterettens nægtelse over for et ægtepar, hvor manden havde drevet vognmandsforretning og systematisk oparbejdet skatterestancer, og hvor parret havde stiftet forbrugsgæld tre måneder før ansøgningen, jf. [§ 197, stk. 2, nr. 2](#). Sagsbehandlingen skal dog være i orden: Østre Landsret ophævede i [BS-1087/2018-OLR](#) en gældssaneringsnægtelse på grund af mangelfuld sagsbehandling, jf. [§ 212, stk. 2](#).

Endelig kan det være omtvistet, hvad gældssaneringen overhovedet omfatter. Procesbevillingsnævnet meddelte i [24/21961](#) 3.-instansbevilling om, hvorvidt en lønforskrivning i en tjenstemands optjente pension kan sidestilles med en pantelignende fordring efter [§ 199, stk. 4](#) og dermed falde uden for gældssaneringen; landsretten havde under dissens ophævet og hjemvist skifterettens kendelse i den underliggende sag **SKS-312/2023-KOL**.

De praktiske rammer for gældssaneringen fastsættes i [bekendtgørelse om gældssanering](#), hvor [§ 11](#) fastsætter rådighedsbeløbet til 6.800 kr. om måneden med et tillæg på 4.730 kr., hvis skyldneren har en ægtefælle, og [§ 2](#) bestemmer, at afdragsperioden efter [konkurslovens § 216](#) påbegyndes den første i måneden efter, at kendelsen er blevet endelig.

LOV

[Konkursloven § 197, stk. 1, 2, 6](#)[Konkursloven § 197a, stk. 1, 2](#)[Konkursloven § 199, stk. 4](#)[Konkursloven § 202, stk. 3](#)[Konkursloven § 216a, stk. 1, 2](#)[Konkursloven § 230, stk. 1, 2](#)

PRAKSIS	Landsretten · Ophævelse af gældssaneringsnægtelse på grund af mangelfuld sagsbehandling	03.10.2018
	Landsretten · Kære af skifterettens kendelse: Udpegning af kurator som medhjælper i gældssaneringssag	05.11.2010
	Sø- og Handelsretten · Nægtelse af gældssanering for ægtepar grundet økonomisk uansvarlighed og manglende udnyttelse af erhvervsevne	16.02.2011
	Byretten · Gældssanering af lån med lønforskrivning for tidligere tjenestemand	04.01.2024
	Byretten · Sag om gældssanering ved Retten i Århus	21.09.2010
	Byretten · Gældssaneringssag behandlet ved Retten i Århus	21.12.2009
	Procesbevillingsnævnet · Procesbevillingsnævnet: 3.-instansbevilling om hvorvidt lønforskrivning i tjenstemandspension er en pantelignende fordring uden for gældssanering	05.03.2025

§ 12 Den skatteretlige side af den personlige konkurs

Fordi personen overlever konkursen, får skatteretten en selvstændig betydning, som ikke findes ved selskabskonkursen. Skattestyrelsens [cirkulære om visse skattemæssige forhold ved konkurs og underskudsbegrænsning ved akkord m.v.](#) formulerer hovedreglen præcist:

Uanset at fysiske personers ikke-betalte skatter for indkomstår, der er afsluttet inden konkursen, kan anmeldes overfor konkursboet, hæfter skyldneren stadigvæk. [...] Skatter, der vedrører senere indkomstår, kan ikke anmeldes overfor konkursboet, idet skattekravene anses for stiftet ved udgangen af de pågældende indkomstår og altså efter konkursdekretets afsigelse. Derfor hæfter skyldneren fortsat.

Det er [§ 156](#)-logikken oversat til skatteret. Cirkulæret fastlægger tillige [forholdet mellem skyldner og konkursbo](#) – bl.a. at skyldneren beskattes af lejeværdien, hvis han bebor konkursboets ejendom, og at boets lønudbetalinger til skyldneren beskattes hos ham – samt [forholdet mellem skyldnerens ægtefælle og konkursboet](#), hvorefter indkomst fra en virksomhed, som den ene ægtefælle driver, men den anden ejer, fra dekretåret henføres til ejerægtefællen og indgår i konkursindkomsten.

Landsskatterettens praksis udfylder billedet:

- I [18-0011094](#) blev ratevise udbetalinger fra en andelshaverkonto under gældssanering i konkurs beskattet personligt, med henvisning til bl.a. [konkurslovens § 32](#).
-

I [20-0007500](#) fastslog retten, at en indregnet restskat, der var betalt gennem løbende A-skat forud for gældssaneringens indledning, ikke var omfattet af gældssaneringen, mens den ikke-anmeldte rest var bortfaldet efter [§ 208 b](#).

- I [20-0081990](#) blev en gældseftergivelse anset for skattefri, fordi den personligt erhvervsdrivende var insolvent.
- I [22-0037391](#) illustreres den personligt drevne virksomheds konkurs fra lønmodtagerens side: indehaveren af en enkeltmandsvirksomhed indgav egenbegæring, konkursdekret blev afsagt 17. april 2020, og boet sluttede med en dividende på ca. 3,2 %, hvorefter en medarbejder alligevel blev beskattet af hele det tilkendte lønkrav efter retserhvervelsesprincippet.

Endelig har Skatterådet i [SKM2021.259.SR](#) fastslået, at et konkursbo efter en afdød person ikke er et selvstændigt skattesubjekt – en påmindelse om, at konkursboet efter en fysisk person aldrig får den selvstændige juridiske eksistens, som selskabsboet har.

LOV	Konkursloven § 32	Konkursloven § 156	
PRAKSIS	Landsskatteretten · Landsskatterettens afgørelse om skattefri gældseftergivelse ved insolvens		11.09.2023
	Landsskatteretten · Beskatning af løntilgodehavende ved byretsdom trods arbejdsgivers konkurs		16.03.2023
	Landsskatteretten · Indregnet restskat og gældssanering – gyldigheden af skatteansættelse for indkomståret 2016		13.08.2020
	Landsskatteretten · Personlig beskatning af ratevise udbetalinger fra andelshaverkonto under gældssanering i konkurs		26.02.2019
	Skatterådet · Konkursbo efter afdød person er ikke selvstændigt skattesubjekt		10.05.2021

Retstilstanden pr. 1. januar 2026 – vedtagne ændringer og

§ 13 Konkursrådets udtalelse om misbrug

To ændringslove af 29. december 2025 er trådt i kraft den 1. januar 2026 og er endnu ikke fuldt konsolideret ind i lovbekendtgørelsen. De rammer alle direkte den personlige konkurs- og gældssaneringssag.

Digitalisering af skiftesagerne blev gennemført ved [lov nr. 1765 af 29. december 2025](#) om ændring af retsplejeloven, konkursloven, lov om ægtefælleskifte m.v. og forskellige andre love. Ændringen ophæver [§ 23, stk. 1, 2. pkt.](#) og indsætter et nyt stk. 3 i [§ 23](#), hvorefter retsplejelovens regler om forkyndelse finder tilsvarende anvendelse ved forkyndelse af konkursbegæringen, så digital forkyndelse bliver mulig. Samtidig præciseres justitsministerens bemyndigelse i [§ 202, stk. 2](#) fra at kunne kræve en særlig blanket til at kunne fastsætte regler om udfærdigelse af gældssaneringsbegæringen. Lovudkastet var i høring i sommeren 2025, jf. [høringen om flere dommere og omfattende digitalisering af straffe- og skiftesager ved domstolene](#), hvoraf også fremgår, at begæring om skiftesamling efter [§ 108, stk. 2](#) fremover skal fremsættes på domstolenes skifteportal.

Tiltag mod misbrug af insolvenssystemet blev gennemført ved [lov nr. 1767 af 29. december 2025](#) om ændring af konkursloven. Loven indsætter i [§ 197, stk. 2, nr. 6](#) en præcisering af, at skyldnerens undladelse af at bestride **åbenbart grundløse fordringer** kan tale imod gældssanering, og giver i [§ 22, stk. 2](#) skifteretten mulighed for at undlade at indkalde skyldneren til møde under en egenbegæring, når det findes hensigtsmæssigt.

Baggrunden er Konkursrådets udtalelse, der var i høring i foråret 2025, jf. [høringen over Konkursrådets udtalelse om tiltag mod misbrug af insolvenssystemet](#). Af lovudkastet fremgår om den nye regel:

Vurderingen af, om skyldneren har indrettet sig med henblik på gældssanering, herunder ved før eller under gældssaneringssagen at undlade at bestride åbenbart grundløse fordringer, vil skulle foretages af skifteretten på baggrund af sagens oplysninger. Hvis der er tale om mindre beløb, som skyldneren ikke har bestridt, og det må antages, at årsagen til dette er skyldnerens manglende overblik over sin økonomi, vil det som udgangspunkt ikke kunne lægges til grund, at skyldneren har undladt at bestride fordringen for at indrette sig på gældssanering.

Konkursrådet bemærkede udtrykkeligt, at forslaget **ikke** indebærer, at der generelt indføres fordringsprøvelse i gældssaneringssager, og at en skyldner, der bestrider en åbenbart grundløs fordring, men efterfølgende undlader på rimelig vis at bestride den under kreditors sag efter [§ 209, stk. 3](#), efter omstændighederne kan risikere ophævelse af gældssaneringskendelsen efter [§ 229, stk. 1, nr. 1](#).

De her omtalte kernebestemmelser – [§ 17](#), [§ 18](#), [§ 26](#), [§ 27](#), [§§ 32-37](#), [§ 100](#), [§ 105](#), [§ 112](#), [§ 143](#), [§ 156](#), [§ 197 a](#), [§ 216 a](#) og [§ 230](#) – er derimod uændrede af 2025-lovene.

LOV

[Konkursloven § 22, stk. 2](#)[Konkursloven § 23, stk. 1, 3](#)[Konkursloven § 197, stk. 2](#)[Konkursloven § 202, stk. 2](#)

§ 14 Sammenfatning – hovedlinjerne i praksis om personlig konkurs

Praksis om konkurs af fysiske personer tegner et sammenhængende billede, der kan sammenfattes i fem linjer.

1. Adgangen til dekret er reel, men dobbeltbetinget. Der kræves både insolvens efter den konkrete likviditetsprøve i [§ 17, stk. 2](#) og retlig interesse. Formodningerne i [§ 18](#) letter beviset, men afskærer ikke prøvelsen. Kreditors interesse er oftest båret af udsigten til omstødelse – jf. [Sag 58/2019](#) og [BS-41/2018-VLR](#) – mens skyldnerens ønske om gældssanering ikke i sig selv er nok, jf. [SKS-701/2010-HRS](#).

2. Kreditor skal have gjort sit forarbejde. Advokatnævnets afgørelse i [2023-1954](#) opstiller en reel undersøgelsespligt, før en privatperson trues med konkurs.

3. Sikringen af boet må gerne komme før kontradiktionen. Rådighedsfratagelse efter [§ 26, stk. 1](#) kan ske hurtigt og – som stadfæstet i [BS-36205/2024-HJR](#) og illustreret i [BS-117/2024-OLR](#) – uden forudgående underretning, når dækningsmuligheden ellers forringes.

4. Boet må ikke sluge mennesket. [§ 33](#) friholder indtægten ved eget arbejde, [§ 36](#) friholder trangsbeneficiet, [§ 37](#) beskytter boligen mod inddragelse uden økonomisk begrundelse, og de personlige indgreb efter [§ 101](#) og [§ 104 a](#) er undergivet proportionalitet – jf. [BS-302/2019-VLR](#) over for [SKS-611/2016-HJO](#). Omvendt rækker kurators adgang til boets materiale efter [§ 112](#) både til den reelle – ikke blot registrerede – ledelse, jf. [BS-14920/2024-HJR](#), og til digitale aktiver, jf. [BS-33378/2025-HJR](#).

5. Konkursen slutter ikke gælden. [§ 156](#) er ubetinget, og forarbejderne viser, at det var et bevidst fravalg af en discharge-ordning. Kreditor kan forfølge restgælden, indtil den er forældet, jf. [123/2002](#) og [52/2015](#). Den varige løsning ligger i gældssaneringen, hvis særlige insolvensbegreb i [§ 197, stk. 1](#) er strengere end konkursens, og hvis samspil med en verserende konkurs reguleres af [§ 197 a](#), [§ 202, stk. 3](#), [§ 216 a](#) og [§ 230](#).

For de tilgrænsende spørgsmål henvises til praksisoversigterne om fordringsprøvelse og kreditorstilling under [konkurs](#), om [omstødelse i konkurs](#), om [rekonstruktion](#) som alternativ, om de materielle betingelser for [gældssanering](#), om [konkurskarantæne](#) mod den erhvervsdrivende, om [insolvent dødsbo](#), om [forældelse](#)

af pengekrav – der sætter den ydre grænse for den fortsatte hæftelse – og om den efterfølgende fogedretsbehandling.

LOV

[Konkursloven § 17, stk. 2](#)
[Konkursloven § 26, stk. 1](#)
[Konkursloven § 33](#)
[Konkursloven § 36](#)
[Konkursloven § 156](#)
[Konkursloven § 197, stk. 1](#)
[Konkursloven § 197a](#)

PRAKSIS	Højesteret · Højesteret: Google Ireland skal give kurator adgang til konkursboets Gmail-konti – konkurslovens § 112 gælder for digitale aktiver	10.04.2026
	Højesteret · Højesterets stadfæstelse af rådighedsfratagelse uden forudgående underretning i sag om omfattende skattegæld	19.11.2025
	Højesteret · Højesteret hjemviser sag om spejling af mobiltelefon i konkursbo, da reel ledelse er omfattet af oplysningspligt	05.02.2025
	Højesteret · Konkursbegæring og retlig interesse ved mistanke om omstødelige dispositioner til ægtefælle	24.02.2020
	Landsretten · Kære af Kendelse om Rådighedsfratagelse af Aktiver Før Konkursdekret	06.03.2024
	Landsretten · Landsretten ophæver skifterettens beslutning om pasinddragelse efter konkurs	16.07.2019
	Landsretten · Landsretten hjemviser konkursbegæring: Mulighed for omstødelse af ejendomsoverdragelse begrundet kreditors retlige interesse	21.02.2018
	Byretten · Kendelse om fortsat pasinddragelse og afvisning af klager over kurator i konkursbo	11.06.2019
	Byretten · Afvisning af Konkursbegæring ved Skifteretten i Horsens	16.11.2010
	Det finansielle ankenævn · Danske Bank fik medhold i sag om forældelse af restgæld efter konkurs grundet løbende årsoversigter	20.08.2015
	Det finansielle ankenævn · Tvist om forældelse og renteberegning på erhvervskredit efter konkursbehandling	02.10.2002
	Advokatnævnet · Advokat idømt bøde for at true modparten med konkursbegæring uden at have godtgjort insolvens	30.01.2024

REFERENCE Lovgrundlag

10 paragraffer

Konkursloven § 17	stk. 2	Konkursloven § 18	
Konkursloven § 26	stk. 1	Konkursloven § 27	stk. 2
Konkursloven § 32		Konkursloven § 33	
Konkursloven § 36		Konkursloven § 156	
Konkursloven § 197a	stk. 1	Konkursloven § 216a	stk. 1

MATERIALE Citerede afgørelser

45 afgørelser

HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS

7

10.04.2026	Højesteret: Google Ireland skal give kurator adgang til konkursboets Gmail-konti – konkurslovens § 112 gælder for digitale aktiver	10714-12724
21.01.2026	Højesterets kendelse om dagbladsforkyndelse og Gældsstyrelsens adgang til at foretage udlæg efter ophævede forretninger	10353-12174

19.11.2025	Højesterets stadfæstelse af rådighedsfratagelse uden forudgående underretning i sag om omfattende skattegæld	10314-12121
05.02.2025	Højesteret hjemviser sag om spejling af mobiltelefon i konkursbo, da reel ledelse er omfattet af oplysningspligt	7164-8616
26.03.2021	Grænser for skifterettens indgriben i kurators dispositioner jf. konkurslovens § 127	106-2020
24.02.2020	Konkursbegæring og retlig interesse ved mistanke om omstødelige dispositioner til ægtefælle	58-2019
16.07.2015	Krav på sagsomkostninger i en afvist og genanlagt sag manglede fornøden klarhed til afsigelse af konkursdekret	48-2015

LANDSRET TEN · ANKEINSTANS

13

06.03.2024	Kære af Kendelse om Rådighedsfratagelse af Aktiver Før Konkursdekret	9711-11338
16.07.2019	Landsretten ophæver skifterettens beslutning om pasinddragelse efter konkurs	5866-7007
27.06.2019	Konkursbo: Hjemvisning af sag om boopgørelse og dækning af gældssaneringsomkostninger	6764-8129
03.10.2018	Ophævelse af gældssaneringsnægtelse på grund af mangelfuld sagsbehandling	740-837
16.05.2018	Kære af skifterettens afgørelse om kurators fortsættelse	738-835
21.02.2018	Landsretten hjemviser konkursbegæring: Mulighed for omstødelse af ejendomsoverdragelse begrundet kreditors retlige interesse	742-839
25.01.2018	Landsrettens stadfæstelse af afvisning af konkursbegæring	6757-8120
15.09.2015	Omstødelse af gaveoverdragelse - Insolvensvurdering på fuldbyrdelsestidspunktet	1637-1973
16.12.2011	Afvisning af konkursbegæring og ophævelse af konkursdekret grundet omstødelseskravs behandling	619-711
06.06.2011	Landsretten hjemviser konkurssag efter nægtelse af fremme i skifteretten	5696-6809
05.11.2010	Kære af skifterettens kendelse: Udpegning af kurator som medhjælper i gældssaneringssag	254-294
13.10.2009	Frifindelse for omstødelse af ejendomsoverdragelse - Østre Landsret ændrer byretsdom	7288-8787
22.08.2008	Omstødelse af gaver mellem ægtefæller ved konkurs: Ugyldighed af bilfinansiering uden ægtepagt	6903-8291

SØ- OG HANDELSRET TEN · SPECIALRET

3

20.08.2019	Afvisning af Konkursbegæring grundet Manglende Væsentlig Kreditorinteresse	733-830
16.02.2011	Nægtelse af gældssanering for ægtepar grundet økonomisk uansvarlighed og manglende udnyttelse af erhvervsevne	G 101/11-D og G 107/11-D
01.01.2011	Konkursdekret afsagt på baggrund af SKATs krav trods skyldners indsigelser om modkrav og anke	K-839/11-B

BYRET TEN · FØRSTE INSTANS		9
04.01.2024	Gældssanering af lån med lønforskrivning for tidligere tjenestemand	9461-11007
11.06.2019	Kendelse om fortsat pasinddragelse og afvisning af klager over kurator i konkursbo	5840-6974
09.01.2018	Konkursbegæring afvist grundet manglende væsentlig interesse	741-838
11.03.2014	Omstødelse af gaveoverdragelse af fast ejendom grundet insolvens	1605-1936
21.10.2013	Kendelse om boudlæg og konkursboers forhold ved dødsfald	5033-6053
24.09.2012	Konkursbehandling og Udpegning af Kurator	253-293
16.11.2010	Afvisning af Konkursbegæring ved Skifteretten i Horsens	273-314
21.09.2010	Sag om gældssanering ved Retten i Århus	255-295
21.12.2009	Gældssaneringssag behandlet ved Retten i Århus	6982-8378
LANDSSKATTERETTEN · ADMINISTRATIV KLAGEINSTANS		4
11.09.2023	Landsskatterettens afgørelse om skattefri gældseftergivelse ved insolvens	20-0081990
16.03.2023	Beskatning af løntilgodehavende ved byretsdom trods arbejdsgivers konkurs	22-0037391
13.08.2020	Indregnet restskat og gældssanering – gyldigheden af skatteansættelse for indkomståret 2016	20-0007500
26.02.2019	Personlig beskatning af ratevise udbetalinger fra andelshaverkonto under gældssanering i konkurs	18-0011094
SKATTERÅDET · ADMINISTRATIV MYNDIGHED		1
10.05.2021	Konkursbo efter afdød person er ikke selvstændigt skattesubjekt	20-1256369
DET FINANSIELLE ANKENÆVN · NÆVN / KLAGEINSTANS		4
18.04.2024	Indsigelse mod bankens udbetaling af midler til kurator efter konkursdekret	588/2023
16.09.2019	Spørgsmål om bankens pligt til at bevilge henstand på lån efter erhvervsmæssig konkurs	132/2019
20.08.2015	Danske Bank fik medhold i sag om forældelse af restgæld efter konkurs grundet løbende årsoversigter	52/2015
02.10.2002	Tvist om forældelse og renteberegning på erhvervskredit efter konkursbehandling	123/2002
ADVOKATNÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS		3
30.01.2024	Advokat idømt bøde for at true modparten med konkursbegæring uden at have godtgjort insolvens	2023-1954
21.12.2021	Advokat frifundet for klage over konkursbegæring – tilstrækkelige solvensundersøgelser og risiko for fjernelse af værneting	2021-2056
29.03.2021	Advokat frifundet for trussel om konkursbegæring – tilstrækkelig solvensundersøgelse og lovligt tidspunkt	2020-4009

PROCESBEVILLINGSNÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS

1

05.03.2025	Procesbevillingsnævnet: 3.-instansbevilling om hvorvidt lønforskrivning i tjenestemandspension er en pantelignende fordring uden for gældssanering	24/21961
------------	--	----------